

ÉVES KUTATÓI JELENTÉS MELLÉKLETE
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJ TÁMOGATÁSSAL VÉGZETT TEVÉKENYSÉGRŐL**A BIZTONSÁGPOLITIKAI GONDOLKODÁS JELLEMZŐI
MAGYARORSZÁGON AZ 1989-1999 KÖZÖTTI IDŐSZAKBAN, KÜLÖNÖS
TEKINTETTEL A MAGYAR HONVÉDSÉG ÁTALAKÍTÁSÁT CÉLZÓ
TÖREKVÉSEKRE****A magyar biztonságpolitikai gondolkodás jellemzői
a Balkánon lezajlott háborúk időszakában (1991-1995)****TANTÁRGYI PROGRAM**

Nemzeti Közszoigálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar		Az oktatást végző szervezeti egység: n.a.		
Tantárgy neve és kódja: „A magyar biztonságpolitikai gondolkodás jellemzői Balkánon lezajlott háborúk időszakában (1991-1995)”				
Kreditérték (javaslat): 5				
Szak(ok) melyeken a tárgyat oktatják (javaslat): biztonság- és védelempolitikai szak				
Tantárgyfelelős oktató:	Dr. Németh József Lajos	Oktatók:	Dr. Németh József Lajos	
Előtanulmányi feltételek: (kóddal)				
Heti óraszámok:	Előadás:	Tantermi gyak.:	Laborgyakorlat:	Konzultáció:
2	2	0	0	heti 1 óra
Számonkérés módja (s,v,f):		kollokvium		
A tananyag				
Oktatási cél: A tantárgy elsajátítása során a hallgatók rendszerezett ismereteket szereznek a magyar biztonságpolitikai gondolkodás jellemző vonásairól a Balkánon lezajlott háborúk időszakában, (1991-1995). E tekintetben megismerik az adott időszak főbb kül- és biztonságpolitikai trendjeit és eseményeit, valamint ismereteket szereznek a Magyar Honvédség átalakítását célzó erőfeszítések és a balkáni háborúk összefüggéseiről.				
Ütemezés (az oktatásra vonatkozóan):				
Oktatási hét				
1.	Bevezető előadás. Világpolitikai kitekintés a '90-es évek elején. A hazai biztonságpolitikai gondolkodás jellemzői és Magyar Honvédség helyzete 1991-ben.			
2.	Nemzetközi be- és ráhatások: erősödő nyugati, gyengülő keleti kapcsolatok.			
3.	A délszláv háborúk eseménytörténete, a Nyugat-Balkán (Dél-szláv) térség áttekintése katonaföldrajzi és biztonságpolitikai értékelések alapján			
4.	Civil kontrol? Igen, de milyen? Viták a haderő polgári irányítása kapcsán.			
5.	A fegyverzetellenőrzés, bizalomerősítés- és bizalomépítés hazai vonatkozásai a tárgyidőszakban (CFE, Nyitott Égbolt).			
6.	A „körkörös védelem” koncepciója és a hozzá kapcsolódó félreértések.			

7.	Zárthelyi dolgozat.
8.	A honvédelmi alapelvek (1993) és biztonságpolitikai alapelvek (1993) kialakításának körülményei és azok tartalmi értékelése I.
9.	A honvédelmi alapelvek (1993) és biztonságpolitikai alapelvek (1993) kialakításának körülményei és azok tartalmi értékelése II.
10.	Találkozás félúton? A NATO és Magyarország közeledése egymáshoz.
11.	„Partnerség a békéért”: a program lényege és annak magyar vonatkozásai
12.	Haderő-átszervezés/haderő-átalakítás és azok eredményei a tárgyidőszakban I.
13.	Haderő-átszervezés/haderő-átalakítás és azok eredményei a tárgyidőszakban II.
14.	Az állami kutatóműhelyek tevékenysége a tárgyidőszakban (ZMKA Hadtudományi Kutatóközpont, más egyetemek)
15.	Civil szervezetek tevékenysége és biztonságpolitika a tárgyidőszakban (BHKK, MHTT, TIT HABE, stb.)
16.	A félév zárása.
A pótlás módja: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat vonatkozó előírásai alapján.	
Részvétel: A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat az óralátogatásra vonatkozó előírásainak teljesítése mérvadó az aláírás megszerzéséhez. A szemeszter során egy zárthelyi dolgozat megírása kötelező, amely egy feleletválasztós és egy esszé részből áll. Ugyancsak kötelező egy 8-10 oldalas házi dolgozat elkészítése, amelynek formai és tartalmi követelményei az első tanórákon kerülnek meghatározásra. A kurzusra vonatkozó további értékelési szempontok kialakítása tekintetében a TVSZ vonatkozó részei mérvadók.	
Irodalom:	

- A Magyar Köztársaság biztonságpolitikájának alapelveiről szóló 11/1993. (III. 12.) és a Magyar Köztársaság honvédelmének alapelveiről szóló 27/1993. (IV. 23.) OGY határozat
- Biztonságpolitikai prognózis a magyar fegyveres erők válságkezelési és békefenntartó tevékenysége, Biztonságpolitikai és Honvédelmi Kutatások Központja Alapítvány, Budapest : BHKK, 1997
- BOLDIZSÁR Gábor: Magyar katonák a békéért, in: Új honvédségi szemle: a Magyar Honvédség központi folyóirata (1991-2007), LX. évfolyam 1. szám 2006. január, p. 15-34.
- DEÁK Péter: Biztonságpolitika-honvédelmi politika, in: Társadalomtudomány (1990-2002), 1993. 24. sz. 29-34. p.
- DRÓTOS Béla: A dél-szláv államok védelmi politikája, egyetemi jegyzet, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, 1997
- CSAPODY Tamás: Civil forgatókönyvek, Válogatott tanulmányok és publicisztikai írások (1983-2002), Századvég, Budapest, 2002
- FÜLÖP Imre és UJJ András: Az új biztonságpolitikai helyzet és a Magyar Honvédség alkalmazásának elvei, in: Új honvédségi szemle: a Magyar Honvédség központi folyóirata (1991-2007), XLIX. évfolyam 1. különszám 1995.
- GALOVICZ János: A biztonságpolitikai és a honvédelmi alapelvek követelményei a fegyveres erőkkel szemben, in: Hadtudományi tájékoztató, 1994. 1. sz. I. köt.
- HARIS T. Csaba: Rendszerváltástól az IFOR-ig, in: Új honvédségi szemle: a Magyar Honvédség központi folyóirata (1991-2007), L. évfolyam 3. szám 1996. március, p. 22-25.

- HERCZEG György: Civil kontroll a védelmi szektorban: a nemzetközi és a hazai elmélet és gyakorlat. A magyar modell születése, doktori (PhD) értekezés, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, 2003
- JUHÁSZ József és MÁRKUSZ László és TÁLAS Péter: Kinek a békéje? – Háború és béke a volt Jugoszláviában, Budapest : Zrínyi Kiadó, 2003
- JUHÁSZ József: Volt egyszer egy Jugoszlávia: a délszláv állam története, Aula Kiadó, Budapest, 1999
- KASSAI László: Észrevételek a Magyar Honvédségre vonatkozó egyes törvényi rendelkezésekre, in: Honvédségi szemle: a Magyar Honvédség központi folyóirat (2008-), 65. évfolyam 2. sz. 2011. március, p. 33-37.
- KELETI György: A honvédelem, a haderőreform kérdéseiről, in: Új honvédségi szemle: a Magyar Honvédség központi folyóirata (1991-2007), XLIX. évfolyam 4. szám, 1995. április, p. 6-12.
- KONDOR Lajos: A körkörös védelemtől a körkörös zsákutacáig, in: Beszélő: politikai és kulturális folyóirat (1981-), 1993. 17. sz.
- MAKK László: A haderő átalakítása a hidegháború utáni korszak biztonsági kihívásainak tükrében: A Magyar Honvédség haderő-átalakításai a rendszerváltástól a NATO-tagságig, doktori (PhD) értekezés, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Kossuth Lajos Hadtudományi Kar Hadtudományi Doktori Iskola, 2008
- MÉCS Imre: Egy hét egyeztetés: Honvédelmi Alapelvek (1993), in: Beszélő: politikai és kulturális folyóirat (1981-), 1993. 11. sz. 17. p.
- MOLNÁR István: A Magyar Köztársaság és az elfelejtett békepartnerség, in: Hadtudomány: a Magyar Hadtudományi Társaság folyóirata (1991-), XVII. évfolyam 2. szám, 2007. június, p. 31-40.
- NIEDERHAUSER Emil: Balkanizálódás, in: Magyar tudomány: a Magyar Tudományos Akadémia folyóirata (1956-), 1992. 3. sz. 314-321. p.
- Partnerség a békéért: emlékeztető a HM Oktatási és Tudományos Tanács 1994. 03. 22-én tartott kibővített szekcióülésének tanácskozásáról, Honvédelmi Minisztérium Oktatási és Tudományos Főosztály, Honvédelmi Minisztérium, 1994
- RÓBERT Péter: A balkáni háborúk, in: Új honvédségi szemle: a Magyar Honvédség központi folyóirata (1991-2007), XLVII. évfolyam 9. szám 1993. szeptember (1993-09-23), p. 95-99.
- SERES Attila: Út a NATO-ba: tanulmány a bővítésről, in: Új honvédségi szemle: a Magyar Honvédség központi folyóirata (1991-2007), L. évfolyam 2. szám 1996. február, p. 24-34.
- SZABÓ János: Viták a Honvédség jövőjéről és a humán erőforrások megújítása, in: A haderő polgári vezérlése, szerkesztette: SZ. KISS Csaba, Stratégiai és Védelmi Kutatóintézet, Gondolat, Budapest, 1995, p. 167-188.
- SZÁNTÓ Mihály, A Magyar Honvédség a rendszerváltoztatástól a NATO tagságig, egyetemi jegyzet, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, 2002, Budapest, p. 4-43.
- SZATMÁRI LÁSZLÓ: A fegyverzetellenőrzés szerepe Európa biztonságában, különös tekintettel az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetre, doktori (PhD) értekezés, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Hadtudományi Doktori Iskola, 2012, (IV és V. fejezet)
- SZENTESI György: Egér született: A honvédelmi alapelvekről, in: Beszélő: politikai és kulturális folyóirat (1981-), 1993. 13. sz. 12-13. p.
- SZENTESI György: Gondolatok egy koncepciótlan koncepcióról: Honvédelmi alapelvek, in: Beszélő: politikai és kulturális folyóirat (1981-), 1993. 9. sz. 10-12. p.

- VÉGH Ferenc: NATO-tagság: a legmagasabb fokú biztonság garantálása Magyarország számára: in: Hadtudományi tájékoztató (1992-2004), 1999. 4. sz., 9-47. p.

A tárgy minőségbiztosítási módszerei: A tárgy során oktatott részelemek folyamatos monitoring révén legalább félévenként kibővülnek az aktuális kutatási eredményekkel. Az oktatók és hallgatók minőségi meglátásai beépítésre kerülnek.